

Protokoll 4/2022

fört vid Östermalms Stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 28 april 2022 kl. 18:00-20:00, Östermalms
skolans aula

Ledamöter

Andrea Hedin (M) Ordförande
Birgit Marklund Beijer (S) Vice ordförande
Henrik Lundquist (M)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Louise Gellin (C)
Rudolf Sjöstrand (S)
Berit Nyberg (S)
Jaime Barrios (V)
Göran Ek (SD)
Magnus Granat (M)
Annika Elmlund (M)
Christina Schönberg Messick (L)
Marion Sundqvist (V)

Ersättare

Sonja Nettelblatt (MP)
Daniele Fava (C)
Fredrik Boeke (S)
Sanna Eliasson (S)
Emil Bustos (S)
Cecilia Enquist (V)

Övriga närvarande

Helena Näslund Avdelningschef
Jan Rönnberg Tjänsteman
Kerstin Andersson Stadsdelsdirektör
Sarah Johansson Nämndsekreterare
Ulrika Josephson Westberg Tjänsteman
Roger Mellroth Tjänsteman

Justerare

Datum för justering

Paragraf §7

Sekreterare Sarah Johansson

§ 7**Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025**

ÖST 2022/208

Beslut

1. Östermalm stadsdelsnämnd fastställer underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025.
2. Omedelbar justering

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden ska lämna ett underlag till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Underlaget, som utgår från stadens övergripande inriktningsmål, ska lyfta viktiga utvecklingsområden och utmaningar som berör kärnverksamheten. I underlaget redovisar förvaltningen strategiska och prioriterade frågor för de kommande tre åren. Utgångspunkter för underlaget är befolkningsutvecklingen, analyser av kommande arbete för att uppnå kommunfullmäktiges mål, omvärldsfaktorer och större förändringar jämfört med gällande plan.

Yrkanden

Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios m.fl. (V) yrkar att stadsdelsnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag samt anför därutöver följande:

Östermalm blickar framåt

Inledning

Pandemin har varit en prövning för alla verksamheter på Östermalm. Nu är covid-19 inte längre en samhällsfarlig sjukdom men än är pandemin inte över. Nya prövningar i vår omvärld med kriget i Ukraina som nu är i fokus oroar alla. När blir livet normalt igen frågar många sig, men vi blickar framåt och rustar Östermalm för framtiden.

För att möta framtidens utmaningar behöver huvudstaden och Östermalm ta täten. Vi behöver en politik som tar ansvar för att bryta segregationen, för att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och för att leda klimatomställningen och skapa nya jobb. Vi vill ta tillbaka kontrollen över välfärden – det kan inte vänta längre.

En del av stadsdelsnämndernas verksamhet finansieras av sökbara medel vilket gör det svårt för förvaltningarna att planera på lång sikt. Därför måste verksamheterna få en generös, långsiktig finansiering utan besparingskrav.

Många förslag och inriktningar i förvaltningens text är bra. Samtidigt tror vi Socialdemokrater och Vänsterpartiet att

Östermalm kan bättre. Därför vill vi även se följande prioriteringar inför budget 2023.

Förskolan: Fler förskollärare för en jämlik start

Alla barn i Östermalm har rätt till en trygg uppväxt och en bra förskola. Stadsdelsnämnden ska säkerställa att förskoleverksamheten inom Östermalm är likvärdig, har hög kvalitet och lägger grunden för ett livslångt lärande. Alla barn behöver ta del av förskolans verksamhet för att ge barnen möjligheter att utveckla kulturell och social kompetens.

Bemanningsfrågan är viktig utifrån både barnens, personalens och vårdnadshavarnas perspektiv. Varje barn måste vara tryggt med personalen som de spenderar sina dagar med och vårdnadshavarna ska känna trygghet när de lämnar på morgonen. Samtidigt måste personalen veta att de har kollegor och en rimlig arbetsbelastning. Vid sjukskrivning och frånvaro ska det finnas personal att tillgå som är bekant med den aktuella förskolan och barngruppen.

Vi har tidigare föreslagit en bemanningsenhet för förskolorna i stadsdelen. Detta för att förskolorna skall slippa ha timanställda vikarier som rings in varje morgon. Genom en bemanningsenhet kan man få en kontinuitet i personalförsörjningen, trygga anställningar och bättre kvalitet i verksamheten.

Arbetsmiljön ska vara en prioriterad verksamhetsfråga i förskolan. Hög arbetsbelastning, övertid och underbemanning leder till missnöje bland personalen. Handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare behöver prioriteras och vara vägledande för det fortsatta arbetsmiljöarbetet.

Äldreomsorgen: Trygga villkor för en äldreomsorg med hög kvalitet
Stockholm behöver ge våra äldre trygghet. Det som hände under pandemin får aldrig hända igen. Därför behöver

Coronakommissionens slutsatser om fler trygga anställningar, ökad grundbemanning och ökad medicinsk kompetens bli verklighet.

Alla Östermalmsbor ska känna sig trygga inför ålderdomen. I ett Östermalm där invånarna blir allt friskare, lever längre och får fler friska år ska alla ha rätt till ett tryggt boende och en vardag med hög livskvalitet värdighet och självständighet.

Brister på skyddsutrustning och kontakten på hälso- och sjukvård fungerade inte tillfredsställande i början av pandemin. Med rätt utrustning, handledning samt tid och tålamod kan internet avsevärt höja livskvaliteten för äldre, ofta ensamma och isolerade personer. Äldreomsorgen blev som alla vet särskilt hårt drabbad under pandemin och det finns stora upparbetade behov som behöver mötas de kommande åren. Samtidigt har medarbetarna fått arbeta hårt under lång tid och med dåliga förutsättningar. Vi vill därför öka andelen fasta anställningar och minska timanställda i äldreomsorgen. En god äldreomsorg kräver ökad kompetens hos personalen. Ökad ensamhet och multisjuka äldre ökar behoven av psykosocialt stöd. Inte minst behövs en satsning på äldrekuratorer/ensamhetskuratorer. Dessa kuratorer skulle öka

tryggheten och kvaliteten för äldre, anhöriga och övrig personal i äldreomsorgen.

Socialtjänsten – Ökad tillgänglighet för Östermalms invånare

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning
Östermalm ska vara en tillgänglig stadsdel för alla invånare. Oavsett funktionsförmåga ska alla tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och främja det som skapar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Östermalms stadsdelsnämnd ska möjliggöra för de som bor på Östermalm att utvecklas utifrån sina förutsättningar, känna sig trygga och ha en bra livskvalitet. Socialtjänsten ska vara likvärdig och tillgänglig oavsett var i staden man bor. Socialtjänsten ska vara jämställd och bygga på ett tydligt barnperspektiv. För att minska sociala problem arbetar socialtjänsten förebyggande och med tidiga och kunskapsbaserade insatser. Det förebyggande arbetet sker genom samverkan mellan många olika aktörer.

Ökad trygghet för barn och unga och psykisk ohälsa

Socialtjänsten ska vara jämställd och bygga på ett tydligt barnperspektiv. För att minska sociala problem arbetar socialtjänsten förebyggande och med tidiga och kunskapsbaserade insatser. Det förebyggande arbetet sker genom samverkan mellan många olika aktörer.

Den psykiska ohälsan ökar bland unga i Stockholm. Den negativa trenden för psykisk ohälsa har inte brutits och skillnaderna mellan flickor och pojkar kvarstår. I arbetet för att motverka psykisk ohälsa är ungdomsmottagningarna viktiga.

Jour- och familjehem skapar en trygg och stabil miljö för de barn och unga som är i behov av stöd, omsorg och vård.

Stadsdelsnämnden ska tillsammans med socialnämnden intensifiera arbetet för att rekrytera flera jour- och familjehem och ge gott stöd, vägledning och utbildning till dem som åtar sig uppdraget.

Stadsdelen ska stötta människors väg till arbete

I Stockholm ska alla som kan arbeta ges stöd att komma i arbete.

Det är grunden för att skapa en jämlik stad och bryta segregationen.

Biståndstagarna inom ekonomiskt bistånd kan ha olika försörjningshinder. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet, och därefter personer som är sjukskrivna och personer med sociala/medicinska skäl (till exempel missbruk eller psykisk sjukdom).

Stadsdelsnämnden ska fortsätta att prioritera arbetet med att utveckla insatser för dessa grupper för att undvika att personerna fastnar i långtidsberoende av ekonomiskt bistånd. Insatserna ska sättas in så tidigt som möjligt.

För många unga är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet vill därför satsa på fler sommarjobb än de av blågröna majoritetens förslag.

Kultur och fritid, demokrati och inflytande – viktigare än någonsin I vår stadsdel, precis som runt om i världen, ökar den politiska polariseringen och i dess spår följer en ökad otrygghet som skrämmer och begränsar människors frihet. Vi Socialdemokrater och Vänsterpartiet på Östermalm menar att det är oerhört viktigt att vi på olika sätt värnar demokratins värderingar och att mänskliga rättigheter ska få en mer framskjuten roll i stadsdelens strategiska arbete.

Det breda och engagerade föreningslivet är en fantastisk tillgång för Östermalm. Många ideella föreningar gör ett utmärkt jobb och stora samhällsnyttiga insatser i stadsdelen, bidrar till god livskvalitet och ett rikare samhällsliv.

För att värna demokrati och inflytande ska alla barn och unga ska i Östermalm ha rätt till en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser oavsett ekonomiska förutsättningar. Nämnden ska tillgängliggöra öppna mötesplatser och fritidsverksamheter anpassade efter befolkningssammansättningen och ungas behov och levnadsmönster. För att tillgodose den ökande andelen ungdomar i Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden föreslår vi att Hjorthagens gård tas över och drivs i egen regi eftersom det inte ser ut att finnas förutsättningar att driva ungdomsgården av Föreningen Hjorthagens gård i dess nuvarande form. Det handlar också om att utveckla och stärka t.ex ungdomsråd trygghetsvandringar och medborgardialoger.

Aktiviteter och mötesplatser ska utformas för att vara välkomnande för både pojkar och flickor samt specifika målgrupper så som unga med funktionsnedsättning, nyanlända och hbtq-personer.

Stadsdelens verksamheter inom barn, kultur och fritid ska medverka till att tryggheten ökar i vår stadsdel genom ett förebyggande arbete.

Park och miljö – en grön stadsdel

Östermalm ska vara en grön, trygg, ren och vacker stadsdel. Parker och naturområden är viktiga för invånarna i Östermalm såväl som för stadens ekosystem.

När det gäller framtagandet av en detaljplan för förtätning av Hjorthagskransen/ Hjorthagsparken måste hänsyn till områdenas karaktär och topografi tas i beaktande. På grund av höjdskillnaderna behövs rulltrappor/hissar på strategiska platser liknande Malmskillnadsgatan m fl. Vi förlitar oss på att nämnden är införstådd med det stora behovet av spridningsvägar och miljöhänsyn. Viktigt är också att boende involveras i processen.

Under vintertid finns det promenadstråk och trappor som inte snöröjs. Detta försvårar tillgängligheten för invånarna i vår stadsdel. Vi menar att initiativ behövs för att se över möjligheten till snöröjning på fler ställen för att öka möjligheten att vara aktiv i våra parker och grönområden även under vintertid.

Alla ska ha tillgång till stadsdelen – oavsett ålder eller funktionsnedsättning. Stadelens inne- och utemiljöer ska vara fysiskt tillgängliga. Det är viktigt att frågor om tillgänglighet genomsyrar såväl verksamhetsplaneringen som det dagliga arbetet. Lekplatser ska finnas och rustas upp i alla områden på Östermalm. Gungor tillhör våra mest välkända lekredskap. Fler gungor i Dianaparkens lekplats "Gungparken" har varit ett beslut sedan 2018. De är efterlängtrade och bör anordnas snarast.

Den fysiska planeringen är en viktig faktor för trygghet och trivsel. Hur stadsdelen underhåller gator, parker och grönområden påverkar hur trygg stadsmiljön uppfattas. Faktorer som kan skapa trygghet i det offentliga rummet är bland annat god renhållning i offentliga miljöer, bra belysning på mörka platser och att motverka återkommande ordningsproblem.

Trygghets- och säkerhetsarbete

Det är viktigt att fortsätta arbeta för att minska segregationens negativa effekter på trygghet. Att blunda för vilka risker som sociala skillnader innebär kan försvaga förståelsen och beredskapen för social oro.

Trygghetskontor och platssamverkan innebär att fler aktörer som exempelvis näringsidkare, polis, socialtjänst, stadsdelsförvaltning och fastighetsägare arbetar nära och samverkar för att stärka tryggheten på en specifik plats. Ett nära samarbete med civilsamhället är viktigt i arbetet för tryggare offentliga rum. Utifrån polisens bedömningar och i samråd med berörda aktörer ska beslut tas om var fler trygghetskontor ska etableras.

Stadsdelsnämnden ska kunna använda sig av kommunala ordningsvakter på de platser där man ser ett behov. Det är centralt att det är stadsdelsnämndens bedömningar som ska ligga till grund för var ordningsvakter ska verka.

Medborgardialog och inflytande

Det lokala utvecklingsarbetet är av stor betydelse för att skapa en hållbar utveckling i stadens alla delar och för att skapa ett Stockholm för alla. Prioriteringarna i utvecklingsarbetet ska tas fram i dialog med invånare och lokala aktörer, genom exempelvis medborgardialog, medborgarbudget eller andra liknande modeller. Medborgarundersökningen visar att Östermalm ligger väldigt bra till inom många områden som efterfrågas i undersökningen men när det gäller vart man ska vända sig /vara delaktig i olika frågor/problem får Östermalm underbetyg. Det ska dock sägas att man t.ex. tycker att klottersaneringen fungerar bra men man vet inte vart man ska vända sig.

Beslutsgång

Ordförande ställde proposition på yrkandet och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltnings förslag.

Särskilt uttalande

Andréa Hedin m.fl. (M), Christina Messick m.fl. (L), Vivianne Gunnarsson m.fl. (MP) och Louise Gellin m.fl. (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Östermalm växer. Nyligen passerade vi 80 000 invånare och skulle vi vara en egen kommun skulle vi vara en av landets 30 största kommuner och större än exempelvis hela Luleå. Detta ställer höga krav på långsiktiga mål, höga ambitioner och tydliga prioriteringar.
TRYGGHET FÖR ALLA

Under de kommande åren kommer trygghetsarbetet behöva stå fortsatt högt på agendan. Förebyggande arbete i kombination med ett nära samarbete med polisen, ett fortsatt utbyggd platssamverkan och ett nära samarbete i med civilsamhället är avgörande faktorer för att våra invånare ska känna sig trygga. Vi behöver ha ett särskilt fokus på unga under kvällar och helger och eftersom ungdomar rör sig över hela staden behöver arbetssätten fortsätta stärkas över stadsdelsgränserna och möjligheten att involvera SL ses över.

EN FÖRSKOLA SOM SER VARJE BARN

Östermalm har stadens bästa förskolor och mest nöjda föräldrar. För att upprätthålla det och fortsätta utveckla verksamheten krävs engagerad och välmående personal som har nära dialog med föräldrarna och har tid att se varje barn. Vi kommer behöva ha en långsiktig och välavvägd lokalplanering de kommande åren för att ha rätt dimensionering inom stadsdelen och mellan olika stadsdelsområden utan att stå med tomhyror. Östermalm har, precis som vissa andra stadsdelar, behov av särskild kompensation för höga hyror för att undvika att dessa kostnader drabbar barn och personal.

EFFEKTIV LOKALANVÄNDNING

Att arbeta aktivt med att stadsdelen har rätt lokaler generellt och att dessa används så många timmar som möjligt under dygnet kommer ställa krav på att lokaler utformas på ett sådant sätt att de är enkla att dela mellan verksamheter och blir lättare för externa samarbetspartners att låna.

ÖSTERMALM SKA VARA STOCKHOLMS BÄSTA STADSDEL FÖR ÄLDRE

Våra äldre ska ha en trygg ålderdom präglad av frihet och gemenskap. Med allt fler äldre i stadsdelen är bristen på boenden i innerstaden alarmerande. Vi vill att Östermalm ska vara stadsdelen där ett brett utbud av boendeanternativ finns och att den äldre som vill bo kvar i stadsdelen har möjlighet att göra det. Därför behöver boendepaneringen intensifieras i samarbete med ansvariga förvaltningar inom staden. När Stockholms stad ska testa nya innovationer inom äldreomsorgen är det till Östermalm de är välkomna. Vi vill ligga i framkant när det gäller arbetssätt, att främja nya idéer från medarbetare, testa ny teknik och våga utveckla äldrevänlig stad under lång tid framöver. Med allt fler lever allt lägre behöver vi arbeta aktivt för att motverka ensamhet men också att motverka depressioner. Utöver våra populära fysiska

mötesplatser skulle digitala mötesplatser kunna erbjudas och även anpassat samtalsstöd för den som behöver. Vi behöver också säkerställa möjligheten till fysisk aktivitet i hela stadsdelen, exempelvis genom utegym och rörelsebaserade aktiviteter i våra dagverksamheter.

MEDARBETARE OCH CHEFER

Vår personal är den viktigaste resurs vi har i stadsdelen. Att vara ett attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter, kompetensutveckling och bedriver en stark feedbackkultur är viktigt för att både locka och behålla medarbetare och chefer. Inom de personalgrupper där kunskaperna i svenska språket är för svaga behöver den stärkas för att alla medarbetare ska komma till sin rätt och för att framförallt barn och äldre ska få rätt omvårdnad i vardagen. Kontinuerlig fortbildning behöver ske och kompetensinventeringar av både språkkunskaper och annan adekvat kompetens behöver göras regelbundet. För de medarbetare inom främst äldreomsorgen som saknar tillräcklig omvårdnadsutbildning behöver tid och ekonomiska resurser avsättas under kommande år för att erbjuda detta. Att fortsätta med de framgångsrika kampanjer stadsdelen har bedrivit för att locka unga till att jobba inom vården är ett gott exempel på hur vi kan arbeta kreativt med rekrytering.

ÖSTERMALMS PARKER SKA VARA TRYGGA OCH TILLGÄNGLIGA

Östermalms parker fungerar som våra gemensamma, gröna vardagsrum som är öppna årets alla dagar och dygnets alla timmar. Med en växande stadsdel ökar slitaget i våra parker och vi behöver göras smarta val när det gäller material, växter, skötselmetoder m.m. Det behöver finnas utrymme att testa, utvärdera och testa nytt igen. Vi är också måna om att säkerställa att det finns ett tillräckligt utbud av parklekar och lekplatser för barn inom stadsdelens område, detta perspektiv behöver alltid finnas med när nya områden byggs eller ett område förtätas. Våra lekplatser blir mötesplatser för barn och föräldrar som bor i närheten men är också viktiga för våra omkringliggande förskolor.

EN SOCIALTJÄNST FÖR DE MEST UTSATTA

Antalet arbetslösa är återigen lågt i stadsdelen och för att stötta de som nu står långt ifrån arbetsmarknaden kommer det att krävas kreativa lösningar och en nära samverkan inom hela staden samt med externa aktörer. Under 2023 förväntas ett antal nyanlända flytta in i Ekhagen. Vi i den grönblå majoriteten är måna om att arbetet med etablering och integration kommer igång från dag 1. De nyinflyttade besitter stor kapacitet att ta sig in i samhället och ska få vägledning för att snabbt kunna skaffa sig ett boende och en egen försörjning.

AKTIVT MILJÖ- OCH KLIMATARBETE

Vårt miljöarbete ska fortsätta ske i nära samarbete med invånare, näringsliv och civilsamhället. Att minska användningen av plast är viktigt då nästan all plast är gjord av fossil råvara, men även för att minska skröp och mikroplaster i vår omgivning. Användning av

plastmaterial i offentliga miljöer ska minimeras. Att minska energianvändningen är en fortsatt viktig del i att minska stadens klimatpåverkan och en viktig del för en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Den grönbå majoriteten vill särskilt betona vikten av kontinuerlig uppföljning av målen och att det finns en kompetens och en strategi för att höja kunskapen om klimatsmarta lösningar för stadsdelens verksamheter. Mest aktuellt just nu är programmet för biologisk mångfald som ska implementeras lokalt men också att fortsätta säkra vattenkvaliteten i Brunnsviken.

Reservationer

Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet.

Handlingar i ärendet

- ÖST 2022/208-1 Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025
- ÖST 2022/208-2 Bilaga 1 SDN 10
- ÖST 2022/208-3 Bilaga 2 Klimatinvesteringar 2023-2025
- ÖST 2022/208-4 Bilaga 3. PM Norra Djurgårdsstaden 2022

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Andréa Marieanna Arlene,Hedin	2022-04-28
Rut Astrid Birgit,Beijer	2022-04-28